

کاهش ۱۰ درصدی حجم آب سد یامچی اردبیل

مدیر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب شرکت آب منطقه‌ای اردبیل گفت: حجم مخزنی سد یامچی در اثر کمبود بارش و استفاده بی‌رویه شهروندان از آب، ۱۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش یافته است.

داور بستام در گفت و گو با خبرنگار [ایرنا](#) اظهار کرد: حجم آب ذخیره سد یامچی به عنوان اصلی‌ترین منبع آب شرب شهر اردبیل سال گذشته ۱۸ و ۲ دهم میلیون متر مکعب بود که این میزان هم‌اکنون به ۱۶ و ۲ دهم میلیون متر مکعب کاهش یافته است.

وی افزود: در اثر بارش‌های اخیر امسال ورودی اغلب سدهای استان افزایش یافت اما ورودی آب به مخزن سد یامچی که در بالادست شهر اردبیل قرار دارد کاهش یافته است و همین امر سبب کاهش ورودی رودخانه بالیخلو و دریاچه شورابیل اردبیل هم شده است.

مدیر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب شرکت آب منطقه‌ای اردبیل خاطرنشان کرد: ورودی سد یامچی از سه و چهار دهم میلیون متر مکعب در سال گذشته به سه و پنج دهم میلیون متر مکعب کاهش یافته است و این در حالی است که میزان مصرف شهروندان اردبیل از پنج و سه دهم به چهار و ۹ دهم رسیده است.

بستام با اشاره به حجم ذخیره آبی دریاچه شورابیل اردبیل افزود: حجم ذخیره این دریاچه، از هفت و هشت دهم میلیون متر مکعب به هشت میلیون متر مکعب افزایش یافته است ولی از مهر ماه سال آبی ورودی این دریاچه صفر شده است.

سطح آب‌های زیرزمینی دشت اردبیل سالانه ۲۷ سانتی‌متر افت می‌کند

بستام با اشاره به خشکسالی سال‌های اخیر و افزایش میزان مصرف در بخش‌های مختلف کشاورزی، شرب و صنعت گفت: در اثر برداشت اضافه سطح آب‌های زیرزمینی در دشت اردبیل سالانه ۲۷ سانتی متر افت می‌کند و در حال حاضر این دشت به دلیل اضافه برداشت از آب‌های زیرزمینی با خطر فرونشست مواجه شده است.

وی افزود: با وجود انجام اقدامات غیرسازه‌ای از قبیل پرکردن چاه‌های غیرمجاز، جلوگیری از اضافه برداشت منابع آبی مجاز، نصب و به کارگیری کنتورهای هوشمند آب و برق، اطلاع‌رسانی بین مشترکان آب زیرزمینی و حذف قسمتی از آب آشامیدنی از منابع آب زیرزمینی و تامین آن از سد یامچی هنوز شاهد تداوم افت سطح سفره‌های زیرزمینی استان هستیم و باید اقدام عاجلی در این زمینه صورت بگیرد.

بستام افت کمی و کیفی آب‌های زیرزمینی را یکی از چالش‌های اساسی بخش آب استان در سال‌های اخیر ذکر کرد و گفت: بروز خشکسالی‌های بیش از یک دهه اخیر، برداشت بی‌رویه و بیش از مفاد پروانه از آبخوان، توسعه اراضی پایاب چاه‌ها توسط کشاورزان و همچنین کشت محصولات پرآب بر در سطح دشت اردبیل از اصلی‌ترین چالش‌های بخش آب استان است.

وی افزود: کاهش آبدهی چاه‌ها، چشمه‌ها و قنوات، تغییر محل و کفشکنی چاه‌ها و در نتیجه تحمیل هزینه‌های گزاف در این خصوص به صاحبان چاه‌ها، افت کیفی منابع آب و شور شدن تدریجی آنها، محدودیت در مصارف کشاورزی و صنعت و شرب، افزایش سرسام‌آور هزینه‌های تامین انرژی مثل برق و سوخت، عوارض منفی ناشی از فرونشست زمین و کاهش ظرفیت حجم مخزن طبیعی از تبعات این پدیده است.

آبخوان دشت اردبیل در خطر میرایی

مدیر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب شرکت آب منطقه‌ای اردبیل ادامه داد: در حال حاضر ذخایر و منابع آبی در سفره‌های زیرزمینی استان به‌ویژه در دشت اردبیل رو به بحران است و این دشت جزو دشتهای ممنوعه بوده و اگر به همین منوال پیش برود در آینده جزو دشتهای ممنوعه بحرانی شده و شاهد میرایی آبخوان خواهیم بود.

وی کم‌توجهی و عدم رعایت مصرف بهینه از سوی بهره‌برداران را از عوامل افت تراز آب‌های زیرزمینی ذکر کرد و گفت: مجموع کسری مخزن دشت اردبیل از سال آماری ۱۳۵۰ تا سال آماری ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب معادل ۱۰ برابر حجم پر سد یامچی اردبیل است.

بستام تصریح کرد: برای نجات آبخوان دشت اردبیل و برقراری تعادل بین منابع و مصارف، همکاری تمامی نهادها، سازمان‌ها، مراکز علمی و دانشگاهی برای بخش مختلف مصرف آب در فرهنگ سازی و تعادل بخشی آبخوان در چهارچوب برنامه سازگاری با کم‌آبی استان نیاز است در

عین حال راهکارهای علمی و کاربردی برای تثبیت روند افت آبخوان و بهبود وضعیت آب زیرزمینی باید در بخشهای مختلف و مدیریت بهینه مصرف مدنظر قرار بگیرد.

مدیر حفاظت و بهره‌برداری از منابع آب شرکت آب منطقه‌ای اردبیل خواستار همکاری بهره‌برداران بخشهای مختلف مصرف با بخش آب شد و گفت: لازم است بهره‌برداران بخش کشاورزی با بکارگیری دانش نوین کشاورزی و استفاده از بذرهای با ارقام کم آب‌بر و اجرای روشهای نوین آبیاری در اراضی پایاب برای نجات آبخوان دشت اردبیل همت کنند.

بستام با قدردانی از همکاری دستگاه‌های قضایی و انتظامی با بخش آب استان اظهار کرد: با هدف جلوگیری از اضافه برداشت بیش از مفاد پروانه بهره‌برداری چاه و دستکاری کنتورهای هوشمند، مراجع قضایی و انتظامی و شرکت توزیع برق با متخلفان برخورد قانونی خواهند کرد.

بر اساس آمارهای موجود استان اردبیل از نظر بارندگی در مقایسه با استان‌های واقع در شمال غرب کشور، شامل استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و زنجان که به لحاظ اقلیمی در شرایط نسبتاً مشابهی می‌باشند، در جایگاه چهارم قرار دارد.